

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Zavod Karitas Samarijan
- Materinski dom Solkan in Šempeter**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):**
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Zavod Karitas Samarijan -
Materinski dom Solkan in Šempeter

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 9/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
MO	mestna občina
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	27
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	28
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	28
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	28
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	29
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	29
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	29
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	29
6	TRAJNOST PROGRAMA	30
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	33
8	VIRI IN LITERATURA.....	37

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvence)</i>	15
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	17
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21

Preglednica 21: Prezemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	23
Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	23
Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	24
Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	24
Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)	25
Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov	27
Preglednica 36: Financiranje programa	28
Preglednica 37: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	28
Preglednica 38: Postopki	29
Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike	31

KAZALO SLIK

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	16
--	-----------

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Materinski dom Solkan in Šempeter, ki ga je izvajal Zavod Karitas Samarijan, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja materinskih domov smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe MD s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov MD s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012, le dikcije so nekoliko drugačne.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
Promocija in razvoj prostovoljstva

Izvajalci programa so navedli dodatni cilj, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov MD prenovili v letu 2012.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih materinskih domov merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Materinski dom Solkan in Šempeter** izvajalca **Zavod Karitas Samarijan** je oddal 68 izpolnenih vprašalnikov (od tega 19 dokumentacij za uporabnice, 19 vprašalnikov ob vstopu v program, 29 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu, od katerih je bilo 12 podvojenih, zato smo jih izključili iz analize in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 33 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 56 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (82,3 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	19
Vprašalnik ob vstopu	19
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	17
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	56
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	15

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 5).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	3
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	5
Krepitev socialne mreže	4
Povečanje varnosti	5
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	5
Spremembe na osebni ravni	5
Izboljšana življenjska situacija	4
Prepoznavnost programa	5
Zagotovitev varnega mesta	opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da je bila aktivnost uporabnic v povprečju najvišja ob evalvaciji (ocena 4,60), do izstopa pa je že nekoliko upadla ter je bila tudi nižja kot ob vstopu (4,10 vs. 3,77). Razlike v ravni aktivnosti ob vstopu in evalvaciji ter ob vstopu in izstopu niso statistično značilne.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	19	3	5	4,10	0,875	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	15	3	5	4,60	0,736	0,206
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	13	1	5	3,77	1,589	0,518

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p₁) in vstopom in izstopom (p₂).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Podatki kažejo, da je raven aktivnega sodelovanja v programu v obdobju od evalvacije do izstopa nekoliko upadla (iz 4,23 ob evalvaciji na 3,85 ob izstopu), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	17	2	5	4,23	1,091	13	1	5	3,85	1,463	0,655

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zelo zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,50 in 4,64.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,57, kar kaže na visoko raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	17	4	5	4,64	0,492
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	17	3	5	4,58	0,712
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	16	3	5	4,50	0,632
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	17	3,33	5	4,57	0,612

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile izjemno zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so se povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven gibale med 4,68 in 4,82.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene

spremenljivke znaša 4,72, kar kaže na visoko raven zadovoljstva uporabnic s samo vsebino in uporabnostjo prejetih informacij.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	17	4	5	4,82	0,392
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,68	0,478
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,68	0,478
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,72	0,449

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 4,15, s standardnim odklonom 0,899, kar kaže na solidno raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	13	2	5	4,15	0,899

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile z 12 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od devet do 20 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	19	9	20	12,0	2,697

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile seznanjene predvsem z vrsto zakonov in pravilnikov – v večini gre za zakone in pravilnike, ki se vežejo bodisi na bivanje v materinskem domu, bodisi na urejanje socialnih zadev (pravice iz javnih sredstev, neprofitna stanovanja, prijava prebivališča, materialna pomoč, itd.).

Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

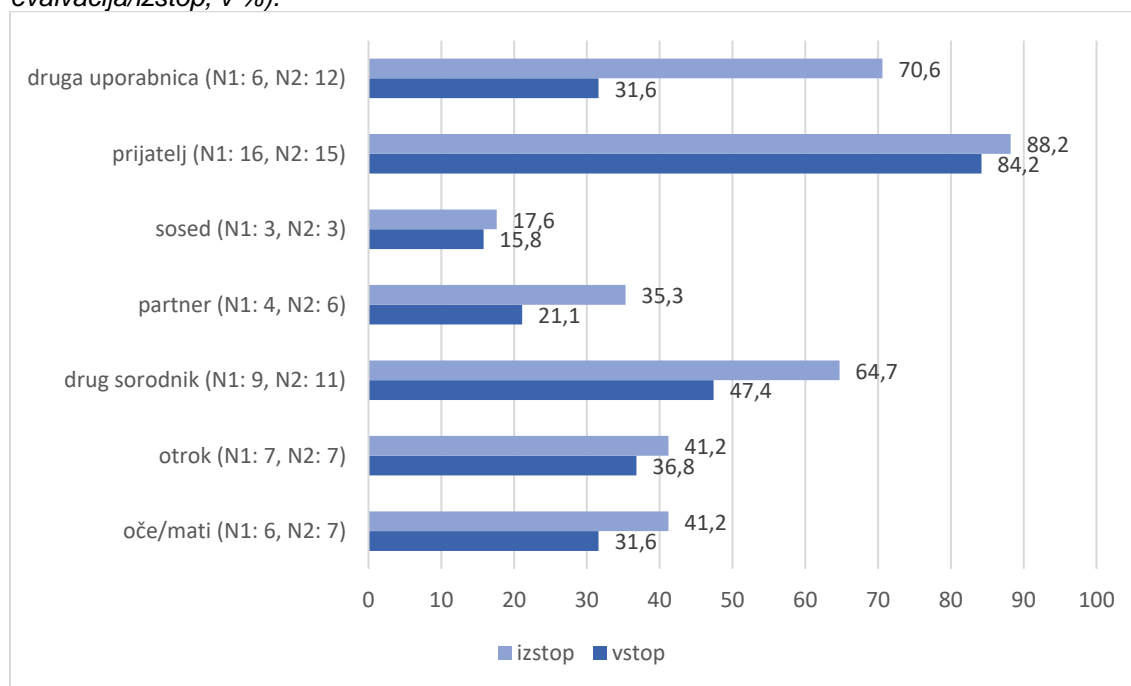
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
Pravilnik o varovanju zaupnih in osebnih podatkov ter o varovanju dokumentarnega gradiva	21
Pravilnik o plačevanju storitev bivanja v MD	19
Pravilnik o pravici do pritožbe uporabnic v MD	19
Pravilnik o pravicah in obveznostih uporabnic v MD	19
Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS); denarna socialna pomoč, otroški dodatek, izredna denarna pomoč	17
Pravilnik o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem	11
Zakon o prijavi prebivališča	11
Pravica do materialne pomoči	9
Zakon o preprečevanju nasilja v družini	8
Zakon o socialnem varstvu	8
Razpisi Republiškega stanovanjskega sklada	7
Pravilnik o kriterijih za sprejem in postopke sprejema v program MD Solkan in Šempeter	6
Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu	5
Pravilnik o sodelovanju organov ter o delovanju centrov za socialno delo, multidisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini	5
Odlok o dodeljevanju enkratnih socialnih pomoči	4
Zakon o duševnem zdravju	4
Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih	4
Družinski zakonik	3
Zakon o brezplačni pravni pomoči	3
Zakon o izvršbi in zavarovanju	3
Zakon o kazenskem postopku	3
Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju	3
Pravica do občinske pomoči	2
Pravica do subvencionirane vozovnice za brezplačen prevoz	2
Pravilnik o opravljanju službe izvršitelja	2
Uradni list RS	2
Zakon o nalogah in pooblastilih policije	2
Zakon o pravdnem postopku	2
Zakon o prostovoljstvu	2
Zakon o urejanju trga dela	2
Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami	2
drugo	19
skupaj	229

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s prijatelji (16 oseb oz. 84,2 %) in drugimi sorodniki (devet oseb oz. 47,4 %). Ob evalvaciji je bila situacija do neke mere podobna – uporabnice so se o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale s prijatelji (15 oseb oz. 88,2 %), drugimi uporabnicami (12 oseb oz. 70,6 %) in drugimi sorodniki (11 oseb oz. 64,7 %). Do statistično značilnih razlik je prišlo le pri kategoriji »druge uporabnice«, kjer se je delež tistih, ki se o osebnih stvareh pogovarjajo z drugimi uporabnicami, zvišal iz 31,6 % (šest oseb) ob vstopu na 70,6 % (12 oseb) ob izstopu.

Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče/mati	15	1,000
Otrok	15	1,000
Drug sorodnik	15	0,625
Partner	15	0,250
Sosed	15	1,000
Prijatelj	15	1,000
Druga uporabnica	15	0,016 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu v povprečju na voljo dve do tri različne osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh, do izstopa pa se je število tovrstnih oseb statistično značilno dvignilo na tri do štiri različne osebe.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	19	0	5	2,68	1,293	17	2	7	3,58	1,277	0,013 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da pri nobeni kategoriji oseb ni prišlo do statistično značilnih razlik v kvaliteti odnosa. Ob evalvaciji so bile uporabnice najbolj zadovoljne z odnosom s prijatelji (povprečna ocena odnosa: 4,46), otroki (4,38) in sosedi (4,25).

Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	10	1	5	3,40	1,173	9	1	5	3,66	1,224	0,564
Otrok	14	2	5	4,17	1,030	13	2	5	4,38	1,043	0,317
Drug sorodnik	12	2	5	4,00	0,738	12	3	5	4,00	0,738	0,317
Partner	9	1	5	2,66	1,322	8	1	5	3,37	1,407	0,197
Sosed	8	1	4	3,25	1,164	4	4	5	4,25	0,500	0,317
Prijatelj	18	2	5	4,08	0,943	15	4	5	4,46	0,516	0,301
Druga uporabnica	12	3	5	3,91	0,514	13	3	5	4,23	0,599	0,102

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da se je po vključitvi v program občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, in sicer je narasel iz 3,05 (povprečna ocena) ob vstopu na 4,93 ob evalvaciji.

Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	18	1	5	3,05	1,211	16	4	5	4,93	0,250	0,003 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Da se je z vključitvijo v program splošen občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, je razvidno tudi iz spodnje preglednice, saj je narasel iz 3,55 ob vstopu na 4,28 ob evalvaciji (je pa potem do izstopa ponovno nekoliko upadel, na 3,83).

Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	18	2	5	3,55	0,855	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	3	2	4	2,67	1,155	0,180
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	14	2	5	4,28	0,913	0,007 ***
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	12	1	5	3,83	1,337	0,431

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nobena izmed uporabnic ni imela izdelanega varnostnega načrta.

Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	/	/	/	/	/

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so najboljše odnose vzpostavile s svetovalkami v programu (povprečna ocena kakovosti odnosa: 4,70), prav tako so zelo visoko ocenile svoje sodelovanje s svetovalkami (4,82). Sodelovanje z drugimi uporabnicami je bilo nekoliko nižje, vendar še vedno zelo dobro ocenjeno s 4,31, odnos z njimi pa s 4,12.

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 4,48.

Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	16	3	5	4,12	0,619
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	17	4	5	4,70	0,469
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	16	4	5	4,31	0,478
Sodelovanje s svetovalkami v programu	17	4	5	4,82	0,392
Življenje v skupnosti	17	3,75	5	4,48	0,446

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Tako solidarnost (vstop: 4,41, izstop: 4,08) kot toleranca do drugih (vstop: 4,05, izstop: 3,92) sta tekom vključenosti iv program ostajali na približno isti ravni (pri obeh je do izstopa prišlo do manjšega upada, vendar pa razlika ni statistično značilna).

Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	17	3	5	4,41	0,795	12	2	5	4,08	1,084	0,157
Toleranca do drugih	17	2	5	4,05	0,966	12	2	5	3,92	1,084	0,317

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti. Povprečja »po določenem obdobju« zaradi premajhnega števila enot analize prikazujemo le enkrat.

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da so se z daljšo vključenostjo v program uporabnice nekoliko psihično razbremenile in umirile, saj se je povprečna ocena razbremenitve in umiritve statistično značilno zvišala iz 2,94 ob vstopu na 3,92 ob evalvaciji ter na 3,85 ob izstopu.

Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	1	4	2,94	0,911	/
Po določenem obdobju	14	2	5	3,92	0,828	0,018 **
Ob izstopu	13	1	5	3,85	1,144	0,078 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z vključenostjo v program v povprečju narašča zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost, saj se je povprečna cena prevzemanja odgovornosti statistično značilno dvignila iz 3,42 ob vstopu na 4,14 ob evalvaciji (do izstopa pa je ponovno nekoliko upadla, na 3,77).

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	2	5	3,42	0,901	/
Po določenem obdobju	14	2	5	4,14	0,864	0,046 **
Ob izstopu	13	1	5	3,77	1,166	0,472

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepozna svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se z obiskovanjem programa izboljšuje – zmožnost uporabnic, da se soočijo z lastnimi čustvi, se je statistično značilno zvišala iz 3,52 ob vstopu na 4,28 ob evalvaciji (in nato do izstopa nekoliko upadla, na 3,83).

Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	2	5	3,52	0,904	/
Po določenem obdobju	14	2	5	4,28	0,994	0,020 **
Ob izstopu	12	1	5	3,83	1,267	0,109

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se z daljšo vključenostjo v program nekoliko poveča tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (dvig ocene iz 3,68 ob vstopu na 4,21 ob evalvaciji ter 4,15 ob izstopu), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	2	5	3,68	1,002	/
Po določenem obdobju	14	2	5	4,21	0,974	0,102
Ob izstopu	13	2	5	4,15	0,987	0,124

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Opravljanje starševske vloge se je v vmesnem času nekoliko izboljšalo (dvig ocene iz 3,60 ob vstopu na 4,20 ob evalvaciji), nato pa je do izstopa spet nekoliko upadlo na 3,88), vendar pa razlike v ocenah v nobenem primeru niso bile statistično značilne.

Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	5	3,60	0,966	/
Po določenem obdobju	5	4	5	4,20	0,447	0,317
Ob izstopu	8	2	5	3,88	0,991	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z vključenostjo v program skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju nekoliko izboljša, in sicer se je povprečna ocena skrbi zase v času od vstopa do evalvacije statistično značilno izboljšala (dvig ocene iz 3,78 na 4,42), nato pa do izstopa ponovno nekoliko upadla (na 4,00).

Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	2	5	3,78	0,854	/
Po določenem obdobju	14	3	5	4,42	0,646	0,034 **
Ob izstopu	13	2	5	4,00	1,000	0,317

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Novе veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah statistično značilno izboljšalo osvajanje novih veščin, in sicer se je povprečna ocena zvišala iz 3,47 ob vstopu na 4,16 ob evalvaciji ter 4,09 ob izstopu.

Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	5	3,47	0,943	/
Po določenem obdobju	12	3	5	4,16	0,717	0,025 **
Ob izstopu	11	2	5	4,09	0,944	0,020 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam učinkovito pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma se je namreč pri uporabnicah tekom vključenosti v program statistično značilno povečala, iz 3,21 ob vstopu na 4,07 ob evalvaciji in 4,00 ob izstopu.

Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	2	5	3,21	0,787	/
Po določenem obdobju	14	3	5	4,07	0,828	0,002 ***
Ob izstopu	13	2	5	4,00	0,913	0,029 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela večina uporabnic dokončan osnovno šolo (osem oseb oz. 42,1 %) ali 2-3 letno poklicno šolo (pet oseb oz. 26,3 %). Ena uporabnica se je v času vključenosti v program prešolala iz srednje šole na Ljudsko Univerzo.

Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	0	0,0
dokončana osnovna šola	8	42,1
2-3 letna poklicna šola	5	26,3
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	3	15,8
dve letna višja (strokovna) šola	1	5,3
visoka šola, fakulteta ali več	2	10,5
skupaj	19	100,0

Skoraj polovica uporabnic (devet oseb oz. 47,4 %) je bila ob vstopu v program brezposelna, dobra petina (po štiri osebe oz. 21,1 %) pa je opravljala plačano delo ali bila v pokoju. Ena od sicer brezposelnih uporabnic je v času vključenosti v program opravljala priložnostna plačana dela, ena pa se vključila v prostovoljno delo.

Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	4	21,1
opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
se šola	1	5,3
brezposelna	9	47,4
delovno nezmožna	0	0,0
upokojenka	4	21,1
invalidsko upokojena	0	0,0
opravlja neplačana gospodinjska dela	0	0,0
drugo	1	5,3
skupaj	19	100,0

Cilj 7: Izboljšana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključenost v program znatno pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 4,56), prav tako so prepričane, da bodo s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile vanj (4,41).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,48.

Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	16	3	5	4,56	0,629
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	17	3	5	4,41	0,618
Pomoč programa pri reševanju težav	16	3	5	4,48	0,623

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od ene do največ osem različnih oblik pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 3,73 različnih pomoči.

Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	19	1	8	3,73	1,967

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so daleč najpogosteje potrebovale različne oblike materialne pomoči, ki so jo prejele preko humanitarnih organizacij ter pomoč CSD-jev (socialni transferji).

Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
materialna pomoč (Karitas, Rdeči križ)	21
CSD (uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, socialni transferji)	15
letovanje otrok, preventivni program za otroke, druženje	6
urejanje začasnega ali stalnega bivališča	6
občinska pomoč	4
psihološka in psihiatrična obravnava	4
stanovanjski sklad	4
vpis v šolo ali prepis	4
brezplačna pravna pomoč	2
drugo	5
skupaj	71

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Odgovore smo prejeli za 13 od 19 uporabnic (68,4 %). Slaba polovica uporabnic (šest oseb oz. 46,2 %) je program uspešno zaključila, dve uporabnici (15,4 %) sta ga delno uspešno zaključili, slaba četrtina uporabnic (tri osebe oz. 23,1 %) pa je iz programa izstopila predčasno.

Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	6	46,2
Program je deloma uspešno zaključila	2	15,4
Iz programa je izstopila predčasno	3	23,1
Drugo	2	15,4
skupaj	13	100,0

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Največ uporabnic po izstopu živelo v profitnih najemniških stanovanjih (pet oseb oz. 26,4 %) ali pa se bodo vrnile nazaj k partnerju (tri osebe oz. 15,8 %).

Preglednica 34: Kje bo živel uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	0	0,0
Profitno stanovanje	5	26,4
Neprofitno stanovanje	1	5,3
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	2	10,5
Drug zavod ali institucija	0	0,0
Nazaj k partnerju	3	15,8
Drugo	2	10,5
n.p.	6	31,6
skupaj	19	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili osem prispevkov o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 153.
- Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 5.

C9: Zagotovitev varnega mesta

V programu na obeh enotah zaklepajo vrata, ko ni nikogar v hiši in ponoči. V hišo je možen vstop s ključi, na zunanji strani ni kljuka (obe enoti). Prva enota ima prostore v prvem nadstropju, kjer je dostop skozi okna otežen. V drugi enoti je več oken v pritličju, ki pa niso dodatno zavarovana z rešetkami. Kljub temu, da bi bilo zelo smiselno, kamer nimajo nameščenih na nobeni izmed enot.

¹ V programu so bile zaposlene tri strokovne delavke.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	708,99	4
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	52,85	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 709 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 36: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	28.088,54	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	66,31	2

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 28.088,54 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 37: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	5,42	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	100 %	6
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	7	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog pet uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se ujemata. Sicer v programu v zadnjem času opažajo delež uporabnic, ki izstopajo tako, da so bolj funkcionalne, to so zaposlene ženske, z nižjimi prihodki, upokojenke z nizko pokojnino, s katero si ne morejo zagotoviti najemniškega stanovanja. Najemniških stanovanj ni, ali so najemnine previsoke. Prav tako ni razpisov za neprofitna stanovanja, Stanovanjski sklad MO ima zdaj razpis po štirih letih, druga občina je imela razpisa že sedem let nazaj. Nekatere dobijo stanovanje preko Republiškega stanovanjskega sklada, ki pa redkokdaj objavi razpis za regijo. Posledično, ker ni stanovanj, se podaljša tudi doba bivanja v programu.

Opaziti je večji porast prošenj tujk (Albank) in Rominj, ki imajo specifične kulturne vrednote in navade, težava je že pri sporazumevanju, kar pa je nujno za tako obliko bivanja, kot je MD. Že ena sama zelo vpliva na dinamiko dela in življenja v hiši.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 38: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Morebitne konflikte in dileme med zaposlenimi rešujejo sproti na intervizijah in supervizijah.

Administrativne in organizacijske ovire:

V programu navajajo naslednje ovire:

- Nestabilno sofinanciranje, visoki stroški vzdrževanja objektov - problem so večje investicije, za katere ni sredstev.
- MDDSZ še vedno zahteva 20 % sofinanciranje, kot pogoj za uspešno prijavo na razpis.
- Program deluje že 23 leto. V vsem tem času je prišlo do nekaterih sprememb, predvsem glede normativov za zaposlitev na število uporabnikov. Zadnji dve leti velja normativ štirje uporabniki na enega strokovnega delavca. Zadnji razpis za leto 2017-2023 je bil pet do šest uporabnikov na enega zaposlenega - strokovnega delavca. Prijavljenih imajo 22 postelj oziroma uporabnikov in so glede na trenutni normativ kadrovske podhranjeni, saj imajo tri strokovne delavke.
- Pomembna sprememba je tudi z letom 2022, ko je za vse SVP namenjenih več sredstev za plače in materialne stroške, saj se plače niso spreminjale od leta 2012. Kljub povišanju sredstev, plače še vedno niso izenačene z javnim sektorjem.
- Novosti in skrb prinaša tudi nov predlog Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 – 2030. V Resoluciji je predvideno prestrukturiranje mreže SVP, ki bo izvedeno postopoma, z letom 2024 naj bi bilo uvedeno tudi sofinanciranje po novi shemi.
- Problem imajo tudi pri izvedbi večjih investicij, za katera nimajo sredstev. Občine tudi spreminjajo pravilnike iz zato izpadejo iz razpisa za sofinanciranje programa.
- V letu 2021 so imeli verifikacijo programa, kjer so se pokazala določena razhajanja med verifikatorji. Menijo, da je obdobje sedem let kratko za tako obsežen pregled vsebin programa.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program je bilo po podatkih izvajalcev v letu 2021 15,79 % (tri uporabnice od 19 uporabnic). V program so se ponovno vključile uporabnice, ki so po odhodu iz MD začele novo partnersko zvezo, pa jim le ta ni uspela, zaradi nevzdržnih okoliščin (alkoholizem partnerja, nasilje partnerja, stanovanjski problem, neprimerne bivanjske razmere) in posledično posredovanje CSD pri urejanju namestitve v varno okolje in pri izvajanju ukrepov za zaščito otroka. Ena je bila v tujini pri sorodnikih dalj časa, ko pa se je vračala v Slovenijo je zaprosila za ponovno namestitev, ker si še ni uredila stanovanjskega vprašanja.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupno: 36,84 % uporabnic je prišlo iz drugih programov (sedem uporabnic od 19); in sicer drugi SVP: KC za odrasle žrtve nasilja: pet uporabnic (26,31 %), ostali programi: KC za otroke in mladostnike: ena uporabnica (5,26 %) in psihiatrična bolnica: ena uporabnica (5,26 %). Namestitev v KC je bila zaradi nasilja v družini (partner, en primer mama uporabnice). Uporabnice so s pomočjo strokovnih delavk

iskale možnosti za namestitev v program MD. V navedenih primerih so se uporabnice vselile v MD. Ena uporabnica je prišla iz KC za otroke in mladostnike, vlogo za namestitev je poslala preden je dopolnila 18 let. Ko je dopolnila 18 let, se je preselila v MD, še vedno se je šolala. Preden je prišla v KC, je živela z očetom, ker ji je umrla mama, z očetoma pa se nista razumela. Ena uporabnica je prišla iz Psihiatrične bolnice Idrija, kamor je bila prisilno hospitalizirana zaradi ogrožanja varnosti sebe in drugih in je zaradi vseh okoliščin izgubila stanovanje. Po zaključku zdravljenja, ko se ji je zdravstveno stanje stabiliziralo, so s posredovanjem in sodelovanjem CSD izpeljali namestitev v MD.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: skupen delež uporabnic, ki so obiskovale vsaj še en program ali sorodno storitev poleg obravnavanega je 57,89 %; in sicer:

- Center za duševno zdravje odraslih (Zdravstveni dom): pet uporabnic (26,31 %),
- Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov (Zdravstveni dom): ena uporabnica (5,26 %),
- Ambulanta za zdravljenje odvisnosti (Zdravstveni dom): ena uporabnica (5,26 %),
- psihoterapevtska obravnava: tri uporabnice (15,78 %),
- vključenost v storitve in postopke na CSD: 11 uporabnic (57,89 %).

Število let delovanja programa: program deluje od avgusta 2000, torej približno 23 let.

Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	2
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Če se je uporabnica odločila, da je nastanitev v MD trenutno njena edina možnost, od prvega stika do vselitev traja približno do sedem dni. Če pa samo išče informacije, se zanima za nastanitev in še ni odločena za ta korak, lahko traja tudi do pol leta ali več. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urniki dela

Program MD se izvaja vsak dan, 24 ur, vse dni v letu, ker je to nastanitveni program za samske ženske, matere in njihove otroke. Poslovni čas je od ponedeljka do petka od 8 h do 16 h, ob torkih in četrkih od 8 h do 18 h, urnik dela je drsni. V prvi enoti MD je delovni čas ob torkih in četrkih od 8 h do 18 h. Ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8h do 16h. V drugi enoti MD je delovni čas ob torkih in četrkih od 8 h do 18 h. Ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8 h do 16 h. Zaradi možnih intervencij pa so za uporabnice dosegljive tudi izven delovnega časa, ob praznikih in vikendih na službeni telefon. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

MD na prvi enoti ima do vhodnih vrat dve stopnici in klančino. V spodnjih prostorih so skupni prostori in ena pisarna, v prvo in drugo nadstropje vodijo notranje stopnice, kjer so sobe in ena pisarna. Dvigala ni. MD na drugi enoti ima svoje prostore v prvem in drugem nadstropju. Do vhodnih vrat vodijo zunanje stopnice, v drugo nadstropje, kjer so sobe in pralnica pa notranje stopnice. Tudi tukaj ni dvigala. V pritličju je garsonjera za dve osebi, dostop do vhodnih vrat v garsonjero je čez eno stopnico. V letu 2021 ni bilo povpraševanja za nastanitev oseb z ovirami. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Od prve enote MD do avtobusnega postajališča je cca 200 metrov in do železniške postaje cca 300 metrov. Od tukaj je povezava do mestnega avtobusnega postajališča v MO, kjer je možnost medkrajevnega in mednarodnega javnega prometa. Prav tako poteka železniška povezava iz Solkana do Nove Gorice, od koder je možnost medkrajevnega potovanja. Iz druge enote MD do železniške postaje je cca 50 m, do avtobusne postaje mestnega javnega prometa pa približno 800 m. Mestni javni avtobusni prevoz, ki povezuje središče mesta in bivalna mestna naselja s primestnimi naselji je brezplačen med večjima MO. Javni mestni potniški promet je skupen za okoliški MO, čezmejna linija pa poteka tudi med obema večjim a MO, kar je močan vidik medobčinskega in čezmejnega povezovanja. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Označevalne table imajo samo na objektu, na obeh lokacijah, se pravi pri vhodnih vratih je na steni hiše MD tabla z nazivom zavoda, naslov, ime programa, kontakt in urnik dela. Drugih usmerjevalnih tabel nimajo. Večina uporabnic do MD pride s pomočjo gps ali google maps. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) ni dosegal nobenega cilja skupine JVSP MD; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje: boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic, povečanje varnosti, pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti, spremembe na osebni ravni, prepoznavnost programa; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilje: krepitev socialne mreže, izboljšana življenjska situacija; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) je dosegal aktivno sodelovanje v programu.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 709 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 28.088,54 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog pet uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se ujemata. Sicer v programu v zadnjem času opažajo delež uporabnic, ki izstopajo tako, da so bolj funkcionalne, to so zaposlene ženske, z nižjimi prihodki, upokojenke z nizko pokojnino, s katero si ne morejo zagotoviti najemniškega stanovanja. Najemniških stanovanj ni, ali so najemnine previsoke. Prav tako ni razpisov za neprofitna stanovanja, Stanovanjski sklad MO ima zdaj razpis po štirih letih, druga občina je imela razpisa že sedem let nazaj. Nekatere dobijo stanovanje preko Republiškega stanovanjskega sklada, ki pa redkokdaj objavi razpis za regijo. Posledično, ker ni stanovanj, se podaljša tudi doba bivanja v programu.

Opaziti je večji porast prošenj tujk (Albank) in Rominj, ki imajo specifične kulturne vrednote in navade, težava je že pri sporazumevanju, kar pa je nujno za tako obliko bivanja, kot je MD. Že ena sama zelo vpliva na dinamiko dela in življenja v hiš.

Program sicer nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Predloga

Zgoraj navedena dejstva nakazujejo dve novi skupini uporabnic, ki potrebujejo manj strokovne pomoči, manj psihosocialne podpore in so samostojnejše. Zato tukaj predlagamo financerjem tudi možnost nove oblike bivanja - programa za ženske po zaključku programa MD, ki nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja in za tiste, ki se že ob vključitvi v program bolj funkcionalne, s širšo socialno mrežo, pa si zaradi nizkih prihodkov ne morejo zagotoviti strehe nad glavo. Oboje pa bi potrebovale občasno, kontinuirano strokovno pomoč in psihosocialno podporo pri reševanju osebnih stisk.

Ker že ena sama Rominja zelo vpliva na dinamiko dela in življenja v hiši, predlagamo financerjem, da bi se pripravilo, katerih prošenj tudi ni malo. Enak predlog velja za Albanke. Običajno imajo tudi večje število otrok in je nemogoče zagotoviti namestitev.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Morebitne konflikte med zaposlenimi rešujejo sproti na intervizijah in supervizijah.

V programu navajajo naslednje ovire: nestabilno sofinanciranje, visoki stroški vzdrževanja objektov - problem so večje investicije, za katere ni sredstev. MDDSZ še vedno zahteva 20 % sofinanciranje kot pogoj za uspešno prijavo na razpis. Program deluje že 23 leto. V vsem tem času je prišlo do nekaterih sprememb, predvsem glede normativov za zaposlitev na število uporabnikov. Zadnji dve leti velja normativ štirje uporabniki na enega strokovnega delavca.

Zadnji razpis za leto 2017-2023 je bil pet do šest uporabnikov na enega zaposlenega - strokovnega delavca. Prijavljenih imajo 22 postelj oziroma uporabnikov in so glede na trenutni normativ kadrovske podhranjeni, saj imajo tri strokovne delavke. Pomembna sprememba je tudi z letom 2022, ko je za vse SVP namenjenih več sredstev za plače in materialne stroške, saj se plače niso spreminjale od leta 2012. Kljub povišanju sredstev plače še vedno niso izenačene z javnim sektorjem. Problem imajo tudi pri izvedbi večjih investicij, za katere nimajo sredstev. Občine tudi spreminjajo pravilnike iz zato izpadejo iz razpisa za sofinanciranje programa. V letu 2021 so imeli verifikacijo programa, kjer so se pokazala določena razhajanja med verifikatorji. Menijo, da je obdobje sedem let kratko za tako obsežen pregled vsebin programa.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo po podatkih izvajalcev v letu 2021 15,79 % (tri uporabnice od 19 uporabnic). V program so se ponovno vključile uporabnice, ki so po odhodu iz MD začele novo partnersko zvezo, pa jim le ta ni uspela, zaradi nevzdržnih okoliščin (alkoholizem partnerja, nasilje partnerja, stanovanjski problem, neprimerne bivanjske razmere) in posledično posredovanje CSD pri urejanju namestitve v varno okolje in pri izvajanju ukrepov za zaščito otroka. Ena je bila v tujini pri sorodnikih dalj časa, ko pa se je vračala v Slovenijo, je zaprosila za ponovno namestitev, ker si še ni uredila stanovanjskega vprašanja.

Skupno je 36,84 % uporabnic prišlo iz drugih programov (sedem uporabnic od 19); in sicer drugi SVP: KC za odrasle žrtve nasilja: pet uporabnic (26,31 %), ostali programi: KC za otroke in mladostnike: ena uporabnica (5,26 %) in psihiatrična bolnica: en uporabnica (5,26 %). Namestitev v KC je bila zaradi nasilja v družini (partner, en primer mama uporabnice). Uporabnice so s pomočjo strokovnih delavk iskale možnosti za namestitev v program MD. V navedenih primerih so se uporabnice vselile v MD. Ena uporabnica je prišla iz KC za otroke in mladostnike, vlogo za namestitev je poslala, preden je dopolnila 18 let. Ko je dopolnila 18 let, se je preselila v MD. Ena uporabnica je prišla iz psihiatrične bolnice, kamor je bila prisilno hospitalizirana zaradi ogrožanja varnosti sebe in drugih in je zaradi vseh okoliščin izgubila stanovanje. Po zaključku zdravljenja, ko se ji je zdravstveno stanje stabiliziralo, so s posredovanjem in sodelovanjem CSD izpeljali namestitev v MD. Skupen delež uporabnic, ki so obiskovale vsaj še en program ali sorodno storitev poleg obravnavanega, je 57,89 %; in sicer: Center za duševno zdravje odraslih (Zdravstveni): pet uporabnic (26,31 %), Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov (Zdravstveni dom): ena uporabnica (5,26 %), Ambulanta za zdravljenje odvisnosti (Zdravstveni dom): ena uporabnica (5,26 %), psihoterapevtska obravnava: tri uporabnice (15,78 %), vključenost v storitve in postopke na CSD: 11 uporabnic (57,89 %).

Program deluje od avgusta 2000, torej približno 23 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Če se je uporabnica odločila, da je nastanitev v MD trenutno njena edina možnost, od prvega stika do vselitev traja približno do sedem dni. Če pa samo išče informacije, se zanima za nastanitev in še ni odločena za ta korak, lahko traja tudi do pol leta ali več. Program MD se izvaja vsak dan, 24 ur, vse dni v letu. Poslovni čas je od ponedeljka do petka od 8 h do 16 h, ob torkih in četrkih od 8 h do 18 h. V prvi enoti MD je delovni čas ob torkih in četrkih od 8 h do 18 h. Ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8 h do 16 h. V drugi enoti MD je delovni čas ob torkih in četrkih od 8 h do 18 h. Ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8 h do 16 h. Zaradi možnih intervencij pa so za uporabnice dosegljive tudi izven delovnega časa, ob praznikih in vikendih na službeni telefon. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

MD na prvi enoti ima do vhodnih vrat dve stopnici in klančino. V spodnjih prostorih so skupni prostori in ena pisarna, v prvo in drugo nadstropje vodijo notranje stopnice, kjer so sobe in ena pisarna. Dvigala ni. MD na drugi enoti ima svoje prostore v prvem in drugem nadstropju. Do vhodnih vrat vodijo zunanje stopnice, v drugo nadstropje, kjer so sobe in pralnica pa notranje stopnice. Tudi tukaj ni dvigala. V pritličju je garsonjera za dve osebi, dostop do vhodnih vrat v garsonjero je čez eno stopnico. V letu 2021 ni bilo povpraševanja za nastanitev oseb z ovirami. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Od prve enote MD do avtobusnega postajališča je cca 200 metrov in do železniške postaje cca 300 metrov. Od tukaj je povezava do mestnega avtobusnega postajališča v MO, kjer je možnost medkrajevnega in mednarodnega javnega prometa. Prav tako poteka železniška povezava iz Solkana do Nove Gorice, od koder je možnost medkrajevnega potovanja. Iz druge enote MD do železniške postaje je cca 50 m, do avtobusne postaje mestnega javnega prometa pa približno 800 m. Mestni javni avtobusni prevoz, ki povezuje središče mesta in bivalna mestna naselja s primestnimi naselji je brezplačen med večjima MO. Javni mestni potniški promet je skupen za okoliški MO, čezmejna linija pa poteka tudi med obema večjim a MO, kar je močan vidik medobčinskega in čezmejnega povezovanja. Označevalne table imajo samo na objektu, na obeh lokacijah, se pravi pri vhodnih vratih je na steni hiše MD tabla z nazivom zavoda, naslov, ime programa, kontakt in urnik dela. Drugih usmerjevalnih tabel nimajo. Večina uporabnic do MD pride s pomočjo gps ali google maps. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.